

Himalayan School Project

Tragdobuk Pre-primary School

Solu-Khumbu District , Nepal

Et Dansk-Nepalesisk Skoleprojekt

Nepal er et land, som er opstået ved en samling af alle de kulturkredse, som bebor hele den sydlige skråning af Himalaya. Den hellige Ganges-flod nede i det indiske lavland henter alt sit vand fra denne sydskråning. Og en af de østligste vandforsyninger til Ganges er Dudh Kosi (Mælkefloden), som udspringer oppe i Khumbu, hvor den samler vandet op fra Mount Everest og de store gletcherområder som farver vandet mælkehvidt. Efter at have samlet alt vandet op i Khumbu afvander floden Pharak og bruser videre ind i Solu, hvor først Hinku og siden Hunku strømmer til. Længere nede kommer Solu Khola til fra nordvest, hvor den har afvandet sydsiden og østsiden af Numbur-massivet. Floden fra sydsiden af Numbur hedder Junbesi Khola og lige efter, at den er fosset igennem landsbyen Junbesi, kommer en vild elv ned fra Tragdobuk-bækkenet under Lamjura-passet. Indgangen til dalbækkenet er meget snæver, stejl og vild, og Tragdobuk betyder "Stedet bag den Stejle Klippe".

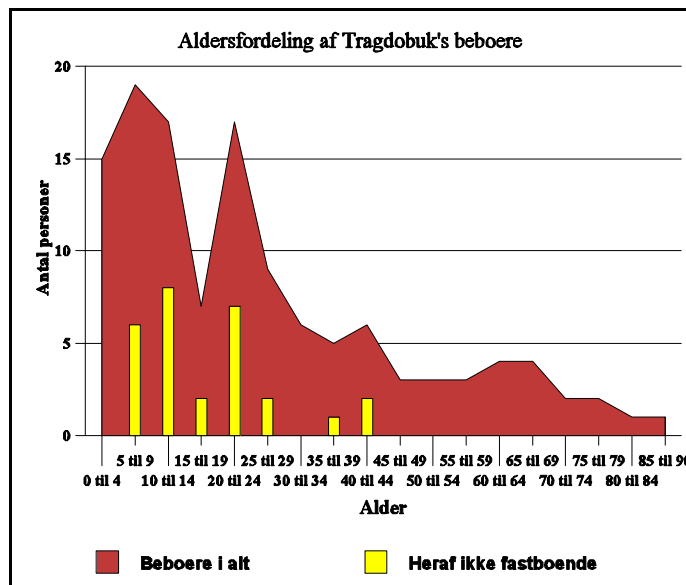
Den bedste adgangsvej til dalen er stien højt op fra Junbesi, som ved indgangen til dalen ad en smal hylde går rundt om et klippehjørne. Lige på hjørnet er der 300 meter ned til dalbunden og elven med en hældningsgrad som nærmer sig lodret, så man bliver svimmel af at kigge ned dér. Til gengæld er jordbunden her i højden rimeligt porøs, så stien sjældent er alt for smattet bortset fra de første dage efter et regnvejr.

Den anden adgangsvej nedefra er gennem landsbyen Tumbuk helt nede på det sydlige hjørne mellem Tragdobuk-dalen og Junbesi-dalen. Her krydser stien elven på en lille spinkel og ny bro. I regntiden river elven næsten hvert år broen med sig, og derfor er den næsten altid ny, og ikke særlig solid, for det kan ikke betale sig at gøre for meget ud af den. Efter broen går stien stejlt op gennem den lerede og ofte smattede sti til Tragdobuk.

Den tredje adgangsvej kommer fra den anden side. Men det er ikke dalens naturlige opland, for først skal man over det 3.530 meter høje Lamjura Pas og en halv dag ned på den anden side over den mægtige Lamjura Ryg før man er nede i dalen med Likhu Khola og frugtbare egne.

Men alligevel er vejen mellem Lamjura-passet og Junbesi en af Nepal's mere kendte veje. Det er den vej, som følges af de turister, som går vejen fra Jiri, der hvor bilvejen fra Kathmandu ender, og til Khumbu og Mount Everest. Og ligeledes er det vejen, som alle de lastbærere går, som fragter fornødenheder op til alle disse turister under Everest.

I Tragdobuk ligger 26 huse langs med vejen. De ligger spredt i hele dalens længde; men ligger tættest dernede, hvor dalen er fladest og bredest, lige før den igen snævrer vildt ind ned mod Junbesi-dalen. Jorden er ret frugtbar og der dyrkes byg, hvede og majs, og en smule boghvede og sennep. Der er god græsning oppe ad dalsiderne, så der er en del kvæg, mest de små højlandskøer; men også en del krydsninger af yak. En del af beboerne udnytter den relativt tætte trafik på vejen gennem dalen til at servere mad og drikke for vejfarende. Egentlig hotelvirksomhed er der ikke, da Junbesi kun ligger få timer længere nede med et stort udbud på dette marked.

Der er 127 personer med officiel adresse i Tragdobuk. Af disse bor 16 børn og unge på kostskole i nabolaget eller lidt længere borte eller helt i Kathmandu. Og 8 bor her ikke fast, da de er løsarbejdere i turistindustrien. Fire bor fast andre steder; men er officielt hjemmehørende her. Så alt i alt bor der 99 mennesker fast i Tragdobuk hele året rundt. Indenfor de sidste 30 år er en del mennesker flyttet fra dalen i deres ungdom, så der nu mangler en del i mellemgenerationen 25 til 55 år. Dette hænger sammen med, at der ikke er nogen egentlige beskæftigelsesmuligheder i nærsamfundet. De unge kommer under deres videreuddannelse ud og lærer det større samfund at ken-

de. Børnedødeligheden er faldet, så familierne er blevet for store at brødføde hjemme, og mange har søgt overlevelse i turistindustrien; overvejende inde omkring Kathmandu.

Af de 127 indbyggere er de 19 børn under skolealderen (0-5 år), mens 34 er børn i skolealderen (6-15 år). Af disse børn er 15 børn i den alder, hvor de traditionelt vil søge forskolen i 1. til 3. klasse (6-9 år). Og det er også af disse 34 børn, at lige knap halvdelen er blevet sendt i kostskole.

Forældrene i Tragdobuk er fuldt bevidste om, at uddannelse er vigtig for mennesker i det 21. århundrede. Også selv om man er født i en dal uden strøm, motorer eller andre af de faciliteter, som hører vores tidsalder til. Og måske netop derfor er det endnu vigtigere her end så mange andre steder. For i Nepal er der intet socialt system, som sørger for de svage i samfundet. Hvis ikke der i en familie er medlemmer, som kan yde arbejdskraft eller økonomi til familien, så vil den gå til grunde. Derfor vil familierne udpege nogle børn til arbejdskraft i hjemmet, andre til grunduddannelse, så de kan arbejde hjemme; men måske også tjene lidt ekstra ude; og endelig andre til uddannelse hele vejen gennem skolesystemet. Og på trods af at Tragdobuk ikke har nogen skole, så står de ikke tilbage i forhold til andre steder mht. mængden af uddannelsessøgende.

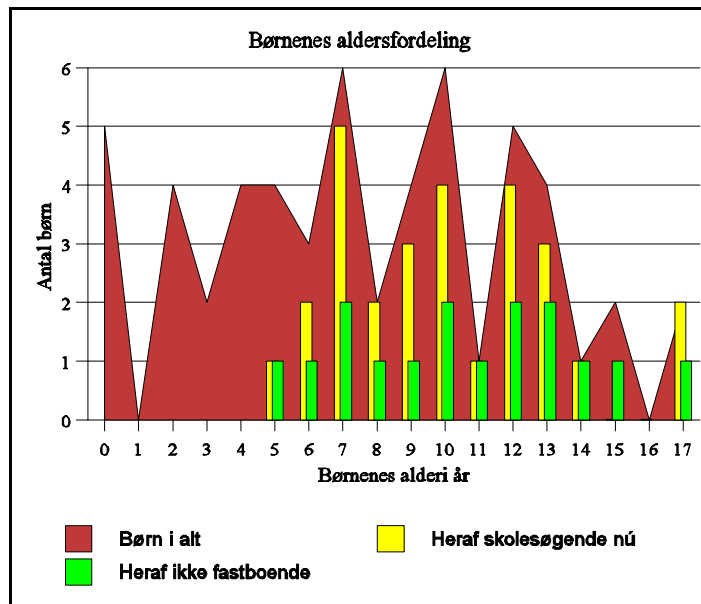
Nede i bunden af dalen er netop opført en helt ny underskole i Tumbuk, Bouddha Academy Primary School. Den er placeret således, at den kan servicere både Salabesi, Tumbuk og Tragdobuk. Men det ser desværre ud til, at dette er et dårligt kompromis, idet skolen ligger for langt fra især Tragdobuk, hvis adgangsvej er stejl, glat i regnvejr og elven skal passeres over en dårlig bro. Selv i godt vejr vil det tage 5 kvarter at komme ned til skolen og 6-7 kvarter at komme hjem igen.

Der findes en stor og rimeligt velfungerende skole nede i Junbesi, som kan føre børnene op til 10. klasse. Men det tager 5-7 kvarter at gå derned og 6-8 kvarter at gå hjem igen. Og så er vejen op forbi den stejle klippe, hvor mange mennesker gennem tiderne er faldet ned.

I Beni, nogle timer længere ned ad Junbesi Khola, ligger en High School, som kan føre eleverne op til 12. klasse. Men her er afstanden så stor, at de unge er nødt til at bo dernede i nærheden, og kun kan gå hjem i week-enderne (kun lørdag er fridag i Nepal).

I Pungmoche, som ligger nogle timer længere oppe ad Junbesi Khola, ligger en meget fin og velfungerende skole, men dette er en kostskole, hvor børnene normalt også skal opholde sig i

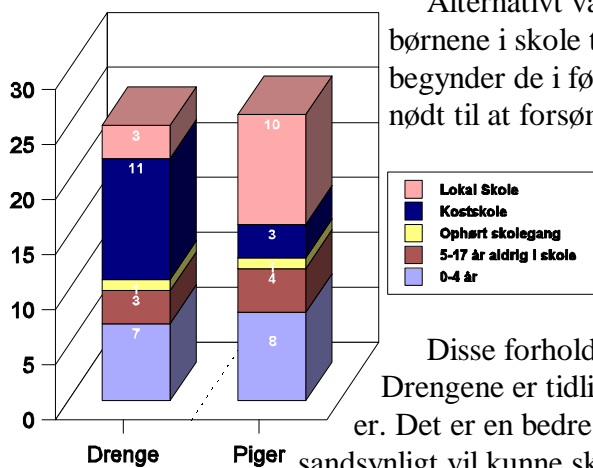
week-enderne, og derfor kun er hjemme en gang om måneden.

En del af børnene fra Tragdobuk er sendt i skole så langt borte som Kathmandu og Kerung. Her går de også i kostskole, eller de bor hos familie og følger en lokal kommuneskole.

Så der findes altså skoler, der kan benyttes. To af dem endog i en afstand, som ikke er usædvanlig i Nepal. Men de to skoleveje er farlige. De fleste forældre vægrer sig imod at sende deres småbørn ud på de to vanskelige veje. Når børnene bliver 8-9 år gamle, så er de stærke nok og sikre nok på benene til at klare vejen. Men som 6-8 årige er de for unge og for små. Derfor føler de forældre,

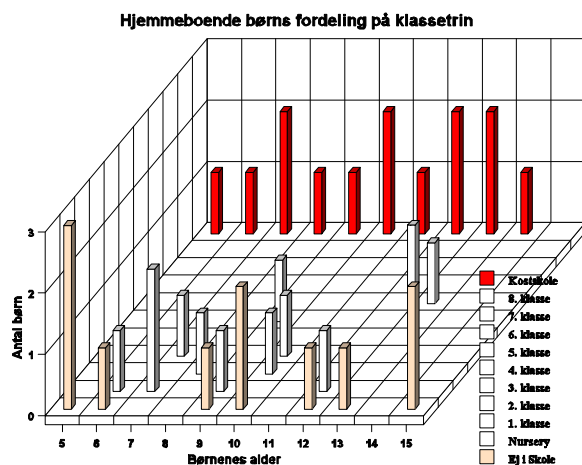
som ønsker at prioritere skolegang, sig tvunget til at sende deres børn på kostskole langt fra hjemmet. Dette medfører omkostninger, som mange familier har svært ved at overkomme.

Alternativt vælger mange forældre at vente med at sende børnene i skole til de er gamle nok til at klare vejen. Men så begynder de i første klasse i en fremskreden alder. De bliver nødt til at forsømme en del, når vejret er dårligt, og risikerer dermed at skulle gå de første klasser om. Børnene når at blive gamle før de kommer i et klassetrin, hvor der for alvor læres noget. De går derfor tidligt ud af skolen eller bliver fuldvoksne før de kan afslutte underskolen.

Disse forhold gælder for pigerne i højere grad end drengene. Drengene er tidligere friske på en løbetur til skolen end pigerne er. Det er en bedre investering at uddanne drengene, da de mere sandsynligt vil kunne skabe et udkomme af deres uddannelse end

pigerne kan. På den anden side, så er drengene svære at undvære til det tungere mark- og dyre-arbejde derhjemme. Det er yderst vanskelige beslutninger, som familierne på et meget tidligt tidspunkt i børnenes liv tvinges til at træffe.

Et andet aspekt ved at sende børnene væk fra dalen for at gå i skole, er, at de fleste aldrig vil vende tilbage igen. Dalen vil blive affolket. Der vil blive færre unge familier med børn. De mest opvakte og intelligente børn forsvinder, mens de tungere bliver tilbage og passer dalen. Sådan er det i alle moderne samfund; men det er for tidligt for Nepal endnu. For den eneste naturlige rigdom, Nepal har, er landbruget. Der er stadig og måske endog i endnu højere grad

naturlige rigdom, Nepal har, er landbruget. Der er stadig og måske endog i endnu højere grad

end tidligere brug for at de dygtige unge bliver ude i landet og får det til at fungere.

Mr. Dorje Sherpa er født og opvokset i Tragdobuk og er arving til dalens bedste jord. Han var en velbegavet ung mand og fik en god og lang uddannelse, som afsluttedes med en højere lærer eksamen i Kathmandu. Han tog tilbage til landsbyen og fungerede som lærer i Junbesi i 6 år og et par år som landsbyleder (pradhan), indtil han blev gift med Tshiring Ongmu og fik to døtre. I de sidste fem år har de passet et lille herberge (Hus 3), da det passede bedre sammen med familielivet og pasningen af hjem og jord langt fra skolen. Dorje og Tshiring har besluttet i pagt med de nye idéer, at de kun skal have to børn. En dreng havde været at ønske, for i følge deres tradition, så kan pigerne ikke arve jorden. Men da det nu er to piger, de har fået, og da de elsker dem meget højt, så skal de have den bedst mulige uddannelse. De bliver derfor sendt til skolen i Junbesi i børnehaveklassen, i følge med et par ældre børn, hver eneste dag. Men Dorje har længe drømt om at starte en skole i Tragdobuk for de yngste klassetrin, og han vil frygteligt gerne vie resten af sit liv på uddannelse af Tragdobuks børn. Han vil donere alt det jord, som er nødvendigt til skolen, og det endda det bedste jordstykke i hele dalen, så alle naboerne ryster på hovedet af ham. Og hvis skolen bliver bygget i en fart, så kan han endda nå at have sine to piger i de første klasser.

Han forestiller sig skolen med to klasseværelser og et lærerværelse. Så kan børnene i første og anden klasse gå sammen, mens tredje klasse skal gå for sig selv for at blive ordentligt forberedt på at overflyttes til fjerde klasse i Junbesi eller Tumbuk. Somme tider når de ældre børn har brug for det, eller når vejret er meget dårligt, så kan de få lidt ekstraundervisning i lærerværelset. Men ellers skal det kun være en Pre-primary School, som skal sikre at de små kan påbegynde deres skolegang rettidigt, og derefter kan få videre undervisning andetsteds, når de er blevet store nok til at gå vejen dertil.

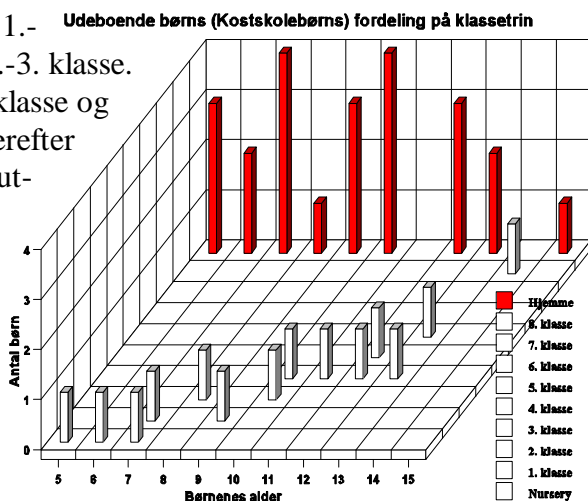
I Nepal er Primary School en underskole fra 1.-5. klasse; mens Pre-primary er en forskole fra 1.-3. klasse. Dernæst kommer Secondary School med 6.-8. klasse og Higher Secondary School med 9.-10. klasse. Herefter følger High School med 11.-12. klasse som afsluttes med School Leaving Certificate (SLC), der giver adgang til Universitetet.

Her skal skolen så stå. Dorje har placeret en mand, hvor hvert hushjørne skal være. Mellem huset og landevejen, som er en af Nepal's mest befærdede hovedveje, skal legepladsen være, med en fin trappe og en fin port ned til vejen, og henne bagved skal toilettet bygges.

Hele landsbyen vil yde gratis og frivillig arbejdskraft til al transport af materialer. Sten fra stenbrud til byggeplads. Ler til mørtel. Træ fra skoven til byggepladsen. Og alle indkøbte materialer, såsom blikplader til tag, vinduesglas, cement, beslag og alle de andre småting.

De vil også uden beregning sørge for udjævning af jordstykket og opbygning af stendiger ned mod vejen og bag skolen. Og de, som ikke selv kan yde den store arbejdsindsats vil sørge for bespisning af de arbejdende landsbyboere.

Men professionel arbejdskraft skal der betales for. Stenhuggere hyres udefra til brydning af flade stenblokke nogle kilometer oppe ad bjergsiden. Skovhuggere hyres oppe i Mopung. De fælder træerne med økser, og saver dem straks ud til planker og tømmer med tommands håndsave. Før de kan gå i gang, skal Dorje dog først søge Skovstyrelsen om tilladelse til fældning af levende træer og betale en statsafgift for den nødvendige mængde træ.

Murerne graver fundament ned til 1½ meters dybde og bygger huset op dernede fra med de flade stenblokke, som holdes sammen med mørtel æltet af ler fra stedet blandet med mudder fra bestemte vandhuller i nabolaget. Mens murerne er i gang med opbygningen, da er tømrerne i fuld gang med at lave vindueskarme og dørrammer, og de sættes på plads, så snart de kan placeres på muren, som derefter bygges videre udenom rammerne. Når murene er færdige hjælpes murere og tømrere ad med at rejse tagspær og at hamre blikpladerne på. Når murene er beskyttet mod regnen pudses de med mørtel, og vinduer og døre gøres færdige, mens skillevægge mellem klasseværelserne sættes op af tømrerne. Hvis der kan blive råd til det, så vil de forfærdeligt gerne have træ på alle rummenes ydervægge og under tagpladerne, da det giver et meget bedre indeklima.

Toilettet skal laves som et pit-latrin. Det vil sige, at der graves et stort hul, som beklædes med sten på siderne. Ovenover denne brønd placeres en cementplade med et hul og to forhøjninger til fødderne, og udenom bygges et lille hus. Hvis de gør det rigtigt, og hvis de passer det ordentligt, så har de et hygiejnisk og lugtfrit lokum, som oven i købet med tiden kan levere kompost til grøntsagerne.

Budgettet for alt dette lyder på 50.000 Rupee (ca 6.000 kr) for brydning af sten og klargøring af træ. 50.000 Rupee for alle indkøbte materialer. Og endelig 100.000 Rupee til håndværkerne. I alt 200.000 Rupee eller omkring 23.000 kr.

Når vi har bygget skolen, skal vi også sørge for at starte den. Det første år kan vi nøjes med en lærer, som skal have en årsløn på omkring 4.500 kr. Andet år skal der måske ansættes endnu en lærer, og disse to lærere vil være tilstrækkeligt også tredje år. Udgifter til undervisningsmidler udgør 30-40 kr pr elev pr år og til en skoleuniform 50-60 kr pr år. Dette burde forældrene selv kunne klare; men for at få skolen godt i gang og få lagt en ordentlig standard, så bør vi yde mindst halvdelen af disse beløb.

Efter tre års drift overtager Ministry of Education driften af skolen. Det er en ordning, som er opstået gennem tiderne. Hvis en landsby mangler en skole, og det gør uendelig mange landsbyer i Nepal, så ansøger de til staten. Men staten har ikke råd og afviser langt hovedparten af ansøgerne. Derfor søger landsbyerne udenlandske sponsorer, som hjælper landsbyboerne med at bygge deres egen skole efter forhåndsbilligelse fra de lokale myndigheder. Når landsbyen efter tre års drift kan vise, at skolen fungerer og har tilslutning i befolkningen og har et passende elevgrundlag; så overtager staten de minimale forpligtelser for den videre drift. Dette vil normalt være en lærerløn pr ca 30 elever og visse lærebøger fra fjerde klasse og opefter. Så i Tragdobuks tilfælde vil statsstøtten udelukkende dreje sig om én lærerløn. Vi kan derfor efter tre år vælge, at lade Tragdobuk Preprimary School fortsætte efter normal nepalesisk standard og håbe at forældrene selv kan supplere til skolens drift. Eller vi kan vælge at støtte den med et eller andet supplerende årligt beløb, som kan hæve standarden til et niveau, som vi kan føle os tilfreds med.

Et kvarters gang ovenfor skolegrunden bor en anden forhenværende lærer. Det er 26-årige Neema Sherpa (Hus 2), som i øjeblikket er hjemmegående, da hun fik en datter for snart to år siden. Hun har ellers arbejdet i et par år i Junbesi School ligesom Dorje. Hun har 12. klasses eksamen og tog et års læreruddannelse på universitetet i Kathmandu. Her var hun så heldig at få et tysk scholarship, som gav hende et års ekstra uddannelse i Syd-tyskland. Hun taler derfor både perfekt tysk og engelsk.

De to lærerkræfter Dorje og Neema vil være et utroligt stærkt og godt team for vor skole. I virkelig ganske overkvalificerede for en forskole. Men som de selv udtrykker det, så vil de give Tragdobuk-børnene en flyvende start, så børnene vil kunne klare sig godt i overbygningsskolen. Og de vil kunne hente hjælp hos deres gamle lærere, når de kommer hjem fra de større klasser med forståelses- eller lektie-problemer.

I januar havde vi Kazi i Tragdobuk for at lave en befolkningsundersøgelse. Ud over at kortlægge og optælle alle familier, så indhentede han også svar på en række spørgsmål. Svarene følger herunder :

TRAGDOBUK PREPRIMARY SCHOOL
Comments to the plan of building a school in Tragdobuk
From an inquire to the inhabitants of Tragdobuk ¹⁾ on 26.-27. January 2000
by Kazi Sherpa, Kathmandu

Question No. 1 : “Do you think Tragdobuk Preprimary School will be in competition to “The Bouddha Academy Primary School” or to “Junbesi School”“.

No. A preprimary school is a very necessary to be built here in Tragdobuk as the Bouddha Academy Primary School is 1 hour and 45 minutes far away and Junbesi School is 2 hours way to get. It is almost impossible for us to send our children to those schools because the way is very long and dangerous.

Tilak Bahadur & Hira Ama Magar (House 1)

No, it's not a competition. It is very necessary for our small children because Junbesi School and Buddha Academy School are very far away.

Mrs. Neema Sherpa (House 2)

No, Tragdobuk Preprimary School will not be in competition to the Bouddha Academy Primary School or to Junbesi School.

Dorje & Tshiring Ongmu Sherpa (House 3)

No, it is not a competition. We want a school for our children. The children of Tragdobuk have great problem in getting education as there is no school in the village. So many of them are missing school education.

Madan & Maya Rai (House 4)

No, we are not competing in building school. A school is very necessary for our children.

Surya Bahadur & Prem Kumari Tamang (House 5)

No it is not competition. As Junbesi School and the new school in the valley, called Bouddha Academy Primary School are very far and the way to those school is not good for children, we want a school.

Dawa & Kanchhi Sherpa (House 6)

No, Tragdobuk Preprimary School will not be in competition to the new school in the valley or Junbesi School. A preprimary school is very necessary to be built here in Tragdobuk for those young children who cannot go to Junbesi School and to Buddha Academy.

Gyurmi & Kinji Sherpa (House 8)

No, Tragdobuk Preprimary School will be a school to be studied. Not competition to others. But we can make this school of better quality than others. Quality education is necessary in this 21st century.

Dome Sarki Sherpa (House 9)

Tragdobuk School is not in competition to the new school in the valley or to Junbesi School.

Maya Buzel (House 10)

No, it is not competition to build the school. It is development. It is good to build a school for the children.

Ngima, Dachheri, Dorjee & Kirken Sherpa (House 11)

No, I do not think that Tragdobuk School will be in competition to the Bouddha Academy Primary School or to Junbesi School. A preprimary school is very necessary to be built here in Tragdobuk for the education of the children.

Ram Bahadur & Lhamu Tamang (House 12)

No, a preprimary school is very necessary to be built here in Tragdobuk.

Furba Jangbu & Sumi Sherpa (House 13)

No, a school is very necessary to be built here in Tragdobuk.

Furba Chhiri & Maya Phuti Sherpa (House 14)

No, it is not a competition. The new school in Tumbuk and Junbesi School are very far for the children. So a preprimary school is very much necessary to be built here.

Ngati, Senaputi, Sumi & Ngawang Chhiri Sherpa (H 15)

No, Tragdobuk Preprimary School will not be in competition to the Bouddha Academy Primary School and to Junbesi School. If there is a preprimary school in Tragdobuk, then the student number increase in higher classes in Junbesi and Bouddha Academy. It is cooperative

instead.

Tshewang Gyurmi & Furba Sherpa (House 17)

No. Tragdobuk Preprimary School will add more students in those school as all the children after having preprimary education will go to those schools.

Karma & Kanchi Sherpa (House 18)

No. Tragdobuk Preprimary School will not be in competition to Bouddha Academy or to Junbesi School. Instead it will help in increasing the number of students in those schools as the students from Tragdobuk will go to those schools in higher class.

Ambar Bahadur & Ngima Lhamu Lopchan (House 19)

No. We do not think it is competition.

Dorji & Pema Yangji Sherpa (House 20)

No it is not competition but it is good to have a school in the village.

Peni & Daki Sherpa (House 21)

No. It is not competition. A school is very necessary to be built here in Tragdobuk. A school is the collective requirement of the people here.

Ale & Bimaya Biswa Karma (House 22)

No. It is not a competition. The Tragdobuk Preprimary School will increase the students in those schools instead as there will be more students from Tragdobuk.

Dambar Bahadur & Pyria Maya Biswa Karma (H 23)

No. But we want a school here in Tragdobuk for the education of our children and for the coming generation.

Maiji Ama Biswa Karma (age 90) (House 24)

No, it is not competition. The Tragdobuk Preprimary School will be cooperative instead as more children will be added from that area to those schools.

Kazi & Laxmi Maya Tamang (House 25)

I do not know. But school is good thing to be built. Here is no school in Tragdobuk.

Meti Maya Biswa Karma (age 79) (House 26)

Question No. 2 : “Do you want to support Mr. Dorje Sherpa as the School-leader and School-teacher for many years”.

Yes, we believe him very much. He is honest and hard working man. Also he is an experienced teacher.

Tilak Bahadur & Hira Ama Magar (House 1)

Yes, he is an experienced person for the school.

Mrs. Neema Sherpa (House 2)

I am Dorje Sherpa. I am very happy to be the school-leader and school-teacher for many years so that the village children can get good education in time. I am very happy to take good care of the school.

Dorje & Tshiring Ongmu Sherpa (House 3)

Dorje Sherpa was an experienced teacher from Junbesi some years before. He is an ex-chairman of Village Development Committee as well. As he is honest and hardworking person, we would like him to be the school-leader and a teacher.

Madan & Maya Rai (House 4)

Yes. I would like him to be the school headmaster. He is a hardworking man.

Surya Bahadur Tamang (House 5)

Yes, I want to support him to be the headmaster of the school. He is qualified enough to be the headmaster.

Dawa Sherpa (House 6)

Yes, we want him to be the headmaster of the school as long as he works well. He is hard working and good man.

Gyurmi & Kinji Sherpa (House 8)

Yes. He will be a good teacher and I believe he has enough experiences and good manner. He also have the quality that a teacher should have.

Dome Sarki Sherpa (House 9)

Yes we want him to be the school-leader and school-teacher.

Maya Buzel (House 10)

Yes, he is good for the headmaster of the school.

Ngima, Dachheri, Dorjee & Kirken Sherpa (House 11)

Yes, I want to support him as the school-leader and teacher for many years. I fully believe him. He is a good man.

Ram Bahadur Tamang (House 12)

Yes, we would like him to be the headmaster of the school.

Furba Jangbu & Sumi Sherpa (House 13)

Yes, we support him. He is hardworking man and experienced teacher

Furba Chhiri & Maya Phuti Sherpa (House 14)

Yes, we want him to be the headmaster of Tragdobuk Preprimary School.

Ngati, Senaputi, Sumi & Ngawang Chhiri Sherpa (H 15)

Yes, he is an well experienced person and good to be teacher.

Tshewang Gyurmi & Furba Sherpa (House 17)

Yes, as he was an experienced teacher, we would like him to be the teacher of the school.

Karma & Kanchi Sherpa (House 18)

Yes. We want him to be the school-leader and school-teacher.

Ambar Bahadur & Ngima Lhamu Lopchan (House 19)

Yes we support him to be the teacher and schoolleader.

Dorji & Pema Yangji Sherpa (House 20)

Yes, he is good man. As he is amiable children like him too.

Peni & Daki Sherpa (House 21)

Yes he is good and qualified enough to be a teacher and school leader.

Ale & Bimaya Biswa Karma (House 22)

Yes we want to support him as school headmaster and school leader. I believe he will take good care of the school.

Dambar Bahadur & Pyria Maya Biswa Karma (H 23)

Yes. He was a teacher in Junbesi. So it is good idea to employ him in the village school.

Maiji Ama Biswa Karma (age 90) (House 24)

Yes, I do. He is good and hard working man. He will take good care of the school.

Kazi Tamang (House 25)

Yes he is good man. I want to support him. I think other people also should support him.

Meti Maya Biswa Karma (age 79) (House 26)

Question No.3 : "If you don't like this school to be build, please explain why".

No one did answer this question.

Question No.4 : "Do you have any comments of any kind".

The way to Junbesi School is not safe as it passes through a huge cliff. Many people died falling from the cliff so it is uncomfortable for us to send our children to Junbesi. Also the way is too long. Bouddha Academy Primary School is also too far from our home. It is very necessary to build a school here in Tragdobuk. We are facing a great difficulty in managing a school for our children. Many people couldn't manage in sending their children to a school. So then they use them in work or in grazing cattles. So both parents and children will be benefited, if you build a school here in Tragdobuk. We pray God for the success in building a school. If there is a school in the village, we will send our children there in the village school.

Tilak Bahadur Magar (father of 10 children) (House 1)

A pre-primary school is very important to be built here in Tragdobuk for security and education for the little children. We are very grateful to you all for taking interest in building a school here. We thank you a lot for help.

Mrs. Neema Sherpa (SLCH-teacher) (House 2)

I am very grateful to Himalayan Project, Denmark for taking inter-

est in building a preprimary school here. I tried to hire a house to teach the children but as the house-owner has to run a teashop in it, it became impossible. Our collective problem here is a preprimary school for the children so if the school is to be built, I, without any hesitation, want to provide to the school as big land as the school requires free of cost.

Dorje Sherpa (coming headmaster) (House 3)

If there is a school in Tragdobuk, our children will get school education in time. The school will be very beneficial for the coming generation too. We would cooperate by our best from our side, to build the school.

Madan & Maya Rai (House 4)

We thank you a lot for taking interest in building a preprimary school here in Tragdobuk. We expect your help in building a school for the children. We will cooperate you in building the school very much.

Surya Bahadur Tamang (House 5)

Many of the children are missing school education as there is no school in the village. The parents are scared to send their children to Junbesi School and Bouddha Academy Preprimary School because the way is not good enough for the children. Some children go to school, when they are grown up and some parents send their children to those schools under somebody's guardianship. But it is very difficult work. As the way is very long, the children get exhausted when they get at home. So it is very necessary to build a school here in Tragdobuk.

Dawa Sherpa (House 6)

It is very necessary to build a preprimary school here in Tragdobuk for now. We are helpless as we are economically poor and there is no influential person to speak in our favour. Tragdobuk is one of the most undeveloped village. We want our children being educated so that they will have bright future. For their bright future they need education and for education there should be a school. In the village we expect a help from you in building a preprimary school here. Your help will be very precious. We will cooperate very much in building the school.

Gyurmi & Kinji Sherpa (House 8)

It is very necessary to build a school here in Tragdobuk as the Bouddha Academy Primary School is very far away and it is across a big river. It takes two hours to get in Junbesi and two and a half to get back at Tragdobuk. If there are good teachers in the school, then children will get quality education. It is good idea to employ local people as teachers. If Mrs. Neema is also employed it will be very good school.

Dome Sarki Sherpa (House 9)

It is very good idea to build a preprimary school here. If there is a school in Tragdobuk, we will send Mr. Ngima in the school.

Maya Buzel (mother of Ngima 12 years old) (House 10)

Education is very important for the children. It is very good idea to build a preprimary school here. When there is a school, all children will go to school and get education in time. That is very precious. Now-a-days children are facing difficulties in getting education.

Ngima, Dachheri, Dorjee & Kirken Sherpa (House 11)

A preprimary school is very necessary to be built here in Tragdobuk for right now and for future. If there is a school in the village, both parents and children will be benefited. We will cooperate fully in building the school and taking care of it.

Ram Bahadur Tamang (House 12)

We are very happy that you are taking interest in building a preprimary school. It is very necessary to have a school here in the village. If there is a school I will send my children to the school. We are now facing a great challenge in educating our children. To build school, we will cooperate our best by providing labour donation.

Furba Jangbu & Sumi Sherpa (House 13)

If there is a school in the village, then we will send our children there and we feel ourselves very comfortable. We would be very grateful if you help us in building the school.

Furba Chhiri & Maya Phuti Sherpa (House 14)

It is very good idea and successful project to build a preprimary school here in Tragdobuk. We, all villagers, need a school for our children. We will cooperate in building the school. Also it is very good ideas to employ local people as a teacher in the school. We would like Mr. Dorjee and Mrs. Neema Sherpa as the school teachers.

Ngati, Senaputi, Sumi & Ngawang Chhiri Sherpa (H 15)

It is very good idea to build a preprimary school in Tragdobuk. All the people are very happy to hear this good news. We will cooperate fully in building the school and take care of it. The school will give

precious contribution to the children's education and the children will contribute in the development of the village, society and the nation. Also it is very good idea to keep the local people as school teachers. If there is a school in the village, we will send our children to the school.

Tshewang Gyurmi & Furba Sherpa (House 17)

A school is our collective problem and it is the most necessary for our development. It is very good idea to employ local people as teachers because local teachers take better care of the school and the students. Many young children are missing school education as there is no school in the village. If there is a school in the village, both the parents and the children will be benefited from many ways.

Karma & Kanchi Sherpa (House 18)

It is very good idea to build a preprimary school in Tragdobuk and employ local people as teachers. It would be good to employ Mrs. Neema too as a school teacher. I assure that this would be a successful project. All people here are happy to cooperate to build the school. It is hard and risk to send our children to Bouddha Academy Primary School or to Junbesi School. The way to Junbesi School is through cliffs which is dangerous and to get in Bouddha Academy, the children have to cross a bridge which is not so safe. In summer it is very danger as the river become bigger. Wetting of the children in summer is out of question! It is very necessary to build a school here. If there is a school, I will send my children to the village school.

Ambar Bahadur Lopchan (father of 6 youngsters) (19)

Though the school is of no use to us, we wish for the success. The small children need school and the school will be good for the coming generation. We think we will be also benefited from the school indirectly.

Dorji & Pema Yangji Sherpa (both 65, childless) (H 20)

It is very good idea to build a school in the village. As almost all the people here are illiterate, there is no development in the village. No school, no telephone, no electricity, no health post etc. It is very difficult to lead the life without education. Without education the life is just like a blind. We are facing a great difficulty because of the lack of education. Even for letters we have to ask to others. Many of the children are still missing school education as there is no school in the village. So it is very good idea to build a school in the village. So it is very good idea to build a school here which is very necessary for the generation and the coming generation. We hope the school will bring change in this village. We will cooperate in building the school.

Peni & Daki Sherpa (childless) (House 21)

I don't care. Good for coming generation.

Yongmin Sherpa (80 years) (House 21)

It is very good idea and virtuous project to build a school here in Tragdobuk. As there is no school in the village, we, both children and parents are facing a great problem. As we are economically poor, we cannot build the school. We have very low cash income. Powerful politicians has focussed the government schools in their own places. Even if it is very necessary, there is no school in Tragdobuk. We would be very much grateful if you will help us in building a school here. We, all the village people, will fully cooperate in building the school. It is very good idea to employ Mr. Dorjee as a headmaster of the school. And it would be good to employ Mrs. Neema too as school teacher. It is great to think for employing local teachers. It is not good to send the young small children in the distant schools. But when they are strong enough it is OK. So we need a preprimary school here in Tragdobuk for small children.

Ale Biswa Karma (father of 8) (House 22)

It is good idea to employ local teachers. Mrs. Neema would be good to be employed in the school as she is a good teacher too. We will fully cooperate in building the school. As there is no school in the village, many people missed school education. When the children are small, parents are afraid to send them to school in the distance. But when they, the children, are strong (young) enough, some parents change their mind and use them for their work, and some children hesitate to go to school thinking that they are now too old to start the school from the beginning. So if there is a school in the village, some children will continue their study and some parents will send their children in other school for further study.

Dambar Bahadur & Pyria Maya Biswa Karma (H 23)

It is very good idea to build a school here in Tragdobuk. The school will be very useful for the children and for the coming generation. Dile has left studying school but if there is a school in the village, he will go

there to study.

Maiji Ama Biswa Karma (age 90) & Dile (10) (H 24)

We are facing a great difficulty to educate our children as there is no school in the village. Some parents are, with great difficulty, managing schools in some places. Some parents, with guardianship, send their children to Bouddha Academy. Many of them are confused what to do. Some parents are exhausted in managing school for their children. So a school is very necessary for all of us so that we can save time, feel comfortable, and manage easily for our children's education. I believe the school will bring change in the village. All the people here are happy to cooperate in building the school.

Kazi Tamang (father of 7) (House 25)

Though the school is of no use to me, I think there should be a school in the village for the children and the coming generation.

Meti Maya Biswa Karma (age 79) (House 26)

---

¹⁾ House 7: The family is not met, but the statistics is made with the help of neighbours (Grandparents)

House 16: The house is a Community (Public) Monastery.

Hvordan hjælper vi beboerne i Tragdobuk-dalen med at få startet den nye Tragdobuk Preprimary School?

Himalayan Project har lidt penge, som er kommet ind ved medlemskontingent, mindre bidrag og gaver til foreningen. Men disse midler vil kun kunne række til dækning af mindre omkostninger.

Hovedparten af vore støttemidler til projekter som dette kommer fra **private sponsorer**. **Virksomheder, foreninger, fonde** eller **enkeltpersoner** som synes om projektet og gerne vil donere et beløb til dette. Støttebeløbet vil gå **fuldstændig ubeskåret** til projektet; i dette tilfælde Tragdobuk Preprimary School. Alle administrative omkostninger afholdes af foreningen. Vi har således til dette projekt allerede fået lovning på et større beløb til etableringen af skolen fra medicinalfirmaet **Boehringer Ingelheim**. Og det er vores håb at kunne finde sponsorer til det resterende budget, som er følgende:

BUDGET for ETABLERING af Tragdobuk Preprimary School:

Cirka 1 hektar land til skolegrund	0 kr
Brydning af sten og opsavning af tømmer	6.000 kr
Indkøb af tagplader, glas, beslag cement mv.	6.000 kr
Transport af disse varer til byggeplads	0 kr
Udjævning af byggegrund	0 kr
Opbygning af stendiger omkring grunden	0 kr
Murere og tømrere, aflønning for hele byggeprocessen	11.000 kr
I alt byggeomkostninger	23.000 kr
Donation af Boehringer Ingelheim	÷ 15.000 kr
Mangler til etableringen af skolens fysiske rammer	8.000 kr

BUDGET for DRIFT af Tragdobuk Preprimary School:

Første år : Lærerløn én lærer	4.500 kr
Undervisningsmidler 15 elever	525 kr
Skoleuniform 15 elever	900 kr
I alt første år	6.000 kr
Andet år og tredie år : Lærerløn 2 lærere	9.000 kr
Undervisningsmidler 25 elever	875 kr
Skoleuniform 25 elever	1.500 kr
For andet år og tredie år (per år)	11.500 kr
